

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33374
Nom	Història de la comunicació social al País Valencià
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1308 - Grau Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1308 - Grau Periodisme	11 - Evolución del Periodismo y de la Comunicación	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
LAGUNA PLATERO, ANTONIO	340 - Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació

RESUM

L'assignatura de Història Social de la Comunicació al País Valencià s'integra en el mòdul de Matèries Obligatòries, que a la seua vegada es compon de quatre matèries i vint-i-dos assignatures. En concret, pertany a la matèria Evolució del Periodisme i de la Comunicació, junt a les assignatures de Teoria i Història del Periodisme I i II.

Amb l'assignatura 'Història de la Comunicació Social al País Valencià' l'estudiant del Grau de Periodisme ha d'obtenir i produir coneixement sobre l'evolució històrica i comunicativa al territori valencià, dins contextos més amples com ara l'espanyol i l'europeu.

Es tracta, doncs, d'esbrinar els mecanismes dels quals s'ha dotat la societat valenciana, especialment la contemporània (segles XIX-XXI), per generar mecanismes de mediació en l'àmbit de l'esfera pública i en els territoris de la política, la societat i la cultura.

Entre els mecanismes de mediació es privilegiarà el coneixement dels mitjans de comunicació, així com els seus esquemes evolutius i canviants de producció, distribució i consum.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Els alumnes que es matriculen en l'assignatura d'Història de la Comunicació Social al País Valencià no hauran de tenir competències prèvies especials, més enllà del correcte ús de la llengua oral i escrita, d'un nivell bàsic d'alfabetització digital i d'una certa capacitat de qüestionament de la realitat que permeta establir preguntes i proposicions conduents a la seua investigació i, per descomptat, de les destreses adquirides en l'assignatura Història de la Comunicació, cursada en 1er de Grau.

COMPETÈNCIES

1308 - Grau Periodisme

- Consciència de les diferents tradicions periodístiques i de la seua evolució, així com capacitat per a la comprensió del camp periodístic en els contextos de cada època. Així mateix, comprensió passiva de les llengües llatines pròximes i de l'anglès mitjançant l'ús d'alguns textos i/o productes periodístics en aquests idiomes.
- Consciència dels assumptes rellevants d'interpretació historiogràfica i dels debats periodístics contemporanis.
- Capacitat per relacionar les modalitats i professionals periodístics principals en les distintes èpoques amb les tendències hegemòniques actuals. Així mateix, comprensió passiva de les llengües llatines pròximes i de l'anglès mitjançant l'ús d'alguns textos i/o productes periodístics en aquests idiomes.
- Capacitat per conèixer la realitat sociocomunicativa del País Valencià des d'una perspectiva històrica.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Analitzar dimensió comunicativa de la societat valenciana actual, atenent a les seues variables genètiques.
- Explicar i pensar històricament la societat valenciana, tot i vinculant la causalitat històrica amb les dimensions política, cultural, social, econòmica, comunicativa i tecnològica i jerarquizant els diversos factors explicatius.
- Establir vincles als temes rellevants d'interpretació historiogràfica i els debats periodístics contemporanis enlllestits pels o concernents als mitjans de comunicació valencians.
- Familiaritzar-se amb la documentació històrica (fonts historiogràfiques i arxivístiques).
- Expressar-se amb correcció i eficàcia comunicativa, de manera escrita, en la llengua d'impartició de l'assignatura.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. COMUNICACIÓ, CULTURA I IDENTITAT

Com i perquè investigar la Història de la Comunicació Valenciana. Treballs de comunicació per a l'assignatura: l'articulació comunicativa d'un poble

2. 1800... LA CIUTAT, PRIMER GRAN ESCENARI COMUNICATIU

Mercats, impremtes, llibreries, administracions, fires, espectacles...

3. 1808-1874: LA PROPAGANDA

la conquesta/destrucció del poder. De la propaganda de la revolució, de la presa de consciència a l'alienació

4. 1874-1909: LA CONSOLIDACIÓ DEL NEGOCI PERIODÍSTIC

Nous públics, noves estratègies per a guanyar públics i nous recursos per a comunicar

5. 1909-1931 CAP A LA COMUNICACIÓ DE MASSES

La força de l'imatge. Mitjans audiovisuals, fotoperiodisme, espectacles i emocions.

6. 1931-1975: COMUNICACIÓ I LLUITA PER L'HEGEMONIA CULTURAL

7. 1976-1995. LA TRANSICIÓ I ELS NOUS REPTES

La privatització dels mitjans, la redefinició de la cultura i identitat valenciana, la dècada daurada de la premsa.

8. 1995-2015: EL SEGREST DE LA DEMOCRÀCIA

Un poble, un partit i un destí manifest. El control dels mitjans pel poder. El cas de Canal 9. Comunicació política i resultats electorals. La crisi dels mitjans impresos. El paper de l'Administració pública: una nova radiotelevisió pública. La força dels gabinets de comunicació i del màrqueting. Les grans perspectives del món de la comunicació.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	50,00	100
Pràctiques en aula	10,00	100
Elaboració de treballs individuals	42,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	18,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Les activitats formatives es divideixen en presencials i no presencials.

Les presencials (classes informatives, pràctiques d'aula, debats, tutories programades, etc.) computen pel 60 per cent d'ECTS; mentre les no presencials (preparació i elaboració de treballs individuals o en grup, lectures, estudi, desenvolupament de les proves, etc.) computen pel 40 per cent d'ECTS.

Les activitats presencials:

- Classes teòriques, que establiran els marcs espacials, temporals i teòrics dels 9 nuclis temàtics a partir dels textos que el professor lliurarà en l'aula virtual amb suficient antelació.
- Classes pràctiques a través de l'estudi de casos: treball sobre documentació històrica (escrita, audiovisual), per a analitzar situacions concretes que es lliguen als marcs temàtics establerts.
- Aprenentatge basat en projectes (treball en equip de l'alumne): cada alumne elaborarà un treball d'investigació sobre la comunicació valenciana d'acord amb els criteris que s'especifiquen en aquesta Guia Docent.
- Tutories: es discutiran els temes presentats a les classes i es farà el seguiment del treball individual encomanat.

Les activitats no presencials:

- Treballs teòrico-pràctics i estudi dels continguts relacionats amb les classes teòriques.
- Lectures dels textos recomanats en cada tema
- Preparació de proves

AVALUACIÓ

1. Prova teòrica, tipus test, 60%
2. Treballs pràctics: 40%

En segona i convocatòries posteriors, el sistema d'avaluació tan sols variarà en què la nota serà de 0 a 10 a partir dels textos de l'aula virtual. El treball d'investigació només es puntuarà en la primera convocatòria, i no es guardarà la nota.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- BLASCO LAGUNA, R. (1983): La premsa al País Valencià, 1780-1983. València: Diputació de València.
- BORDERÍA, E. (2000): La prensa durante el franquismo: represión, censura y negocio. Valencia, 1939-1975. València: Fundación Universitaria CEU San Pablo.
- LAGUNA, A. (2001): Història de la comunicació:València, 1790-1898. Barcelona/Castelló/València: UAB/UPF/UJI/UV.
- LAGUNA, A. (1990): Historia del periodismo valenciano. 200 años en primera plana. València: Generalitat Valenciana.
- LAGUNA, A. (1999): El Pueblo, historia de un diario republicano, 1894-1939. Valencia: Institució Alfons el Magnànim, 1.
- LAGUNA, A. (ed.) (2000): La comunicación en los 90: el mercado valenciano. Valencia: Servicio de Publicaciones de la UCH-CEU.
- LAGUNA, A. (2015): Vicente Miguel Carceller. El éxito trágico del editor de La Traca. Valencia: Nadir Ediciones
- LAGUNA, A. i LÓPEZ, A. (eds.) (1992): Dos-cents anys de premsa valenciana. València: Generalitat Valenciana.
- LÓPEZ, G. (ed.) (2010): El ecosistema comunicativo valenciano. Características y tendencias de la primera década del siglo XXI. Valencia: Tirant lo Blanch
- RIUS SANCHIS, I. (2000): El periodista, entre la asociación y la represión: 1899-1940. Para una historia de la Asociación de la Prensa Valenciana. Valencia: Fundación Universitaria CEU San Pablo
- XAMBÓ, R.: Comunicació, política i societat: el cas valencià. València: Tres i Quatre

Complementàries

- ÁLVAREZ, J.T. et altri (1989): Historia de los medios de comunicación en España. Periodismo, imagen y publicidad (1900-1990). Barcelona: Ariel.
- AUBERT, P. i DESVOIS, J-M. (ed.) (1996): Presse et pouvoir en Espagne, 1868-1975. Bordeaux-Madrid: Maison des Pays Ibériques-Casa Velázquez.
- BALSEBRE, A (2001-2): Historia de la radio en España. Madrid: Càtedra, 2 vols. Madrid: Alianza.
- EGUIZABAL MAZA, R. (1998): Historia de la publicidad. Madrid: Ed. Eresma & Celeste Ediciones.
- FERNÁNDEZ, J.F. i SANTANA, F. (2000): Estado y medios de comunicación en la España democrática. Madrid: Alianza.
- FUENTES, J.F. i FERNÁNDEZ, J. (1997): Historia del periodismo español. Madrid: Síntesis.
- RUEDA, J.C., CHICHARRO, M.M. (2006): La televisión en España (1956-2006). Madrid: Fragua.
- SAIZ, M.D. i SEOANE, M.C. (2007): Cuatro siglos de periodismo en España. Madrid: Alianza.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

MODALITAT DE DOCÈNCIA HÍBRIDA**1. Continguts**

Es mantenen els continguts inicialment recollits a la guia docent:

1. COMUNICACIÓ, CULTURA I IDENTITAT
2. 1800... LA CIUTAT, PRIMER GRAN ESCENARI COMUNICATIU
3. 1808-1874: PROPAGANDA, REVOLUCIÓ I REACCIÓ EN EL PROCÉS REVOLUCIONARI BURGÉS.
4. 1874-1909: ENTRE EL NEGOCI PERIODÍSTIC I EL PERIODISME COMBATIU.
5. 1909-1931: CAP A LA COMUNICACIÓ DE MASSES.
6. 1931-1939 LA TRANSICIÓ FRUSTRADA A LA DEMOCRACIA
7. 1939-1975: DICTADURA I HEGEMONIA CULTURAL.
8. 1976-2015. LA COMUNICACIÓ EN LA DEMOCRÀCIA

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Manteniment del pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original. La planificació docent serà:

Grupo	LUNES (19-20H) 403	MARTES (11-14H) 202	MIERCOLES (19-20H) 403	PROGRAMACIÓ
A	1. 01/02/2021 2. 02/02/2021 3. 03/02/2021			TEMA 1

B	1. 08/02/2021 2. 09/02/2021 3. 10/02/2021			TEMA 2
A	1. 15/02/2021 2. 16/02/2021 3. 17/02/2021			TEMA 3
B	1. 22/02/2021 2. 23/02/2021 3. 24/02/2021			TEMA 3
A	1. 01/03/2021 2. 02/03/2021 3. 03/03/2021			TEMA 4
B	1. 08/03/2021 2. 09/03/2021 3. 10/03/2021			TEMA 4
A	1. 22/03/2021 2. 23/03/2021 3. 24/03/2021			TEMA 5
B	1. 29/03/2021 2. 30/03/2021 3. 31/03/2021			TEMA 5
A	1. 19/04/2021 2. 13/04/2021 3. 14/04/2021			TEMA 6
B	1. 26/04/2021 2. 20/04/2021 3. 21/04/2021			TEMA 6
A	1. 03/05/2021 2. 27/04/2021 3. 28/04/2021			TEMA 7

B	1. 10/05/2021 2. 04/05/2021 3. 05/05/2021			TEMA 7
A	1. 17/05/2021 2. 11/05/2021 3. 12/05/2021			TEMA 8
B		1. 18/05/2021 2. 19/05/2021		TEMA 8

3. Metodologia docent

Classe (presencial) teòrica/pràctica + publicació de materials a AV + videoconferència síncrona BBC

4. Avaluació

SISTEMA: Proves objectives (tipus test) en AV + Proves d'avaluació per treballs acadèmics.

- TEORÍA. Examen del total de temes, amb preguntes tipus test a partir de les exposades i comentades en les classes, per un valor total del 60% de la nota final.
- PRÀCTICA.
 - UN PUNT: Participació en les activitats dels qüestionaris del temes, responen quan s'hi els pregunten. Tots el estudiants tenen un punt i el perdran si en dos ocasions son requerits per a contestar i no estan
 - UN PUNT: A partir d'un treball de tipus hemerogràfic, seleccionant i comentant notícies relacionades amb la premsa, els mitjans i el periodisme valencià. Podem ser notícies del passat o actuals. Es podem buscar a través dels motors de recerca de les hemeroteques digitals, dels motors que tenen els digitals valencians actuals o, fins i tot, via buscadors generals d'Internet. El treball tindrà entre 2 i 3 fulles per una cara a doble espai i s'entregarà abans de la finalització del curs en maig.
 - DOS PUNTS: a partir del resum d'un llibre, a triar entre el llistat següent, dividit en dos parts: primera, una SÍNTESI DEL LLIBRE (entre dos i tres fulls per una cara); i una segona part, de CRÍTICA PERSONAL sobre el contingut del llibre (entre 1 i 2 fulls per una cara a doble espai). El treball s'entregarà abans de la finalització del curs en maig.

5. Bibliografia

- BORDERÍA, E. (2000): La prensa durante el franquismo: represión, censura y negocio. Valencia, 1939-1975. València: Fundación Universitaria CEU San Pablo.
- LAGUNA, A. (2015): Vicente Miguel Carceller. El éxito trágico del editor de La Traca. Valencia: Nadir Ediciones
- LÓPEZ, G. (ed.) (2010): El ecosistema comunicativo valenciano. Características y tendencias de la primera década del siglo XXI. Valencia: Tirant lo Blanch
- MARTINEZ GALLEGO, F.A. (1994): Prensa y partido en el progresismo valenciano. José Peris y Valero (1821-1876). Valencia, Ateneu de Periodistes. València: UAB-UJI-UPF-UPV.
- MARTÍNEZ SANCHIS, F. (2016): Premsa valencianista. Repressió, resistència cultural i represa democràtica (1958-1987).
- RIUS SANCHIS, I. (2000): El periodista, entre la associación y la represión: 1899-1940. Para una historia de la Asociación de la Prensa Valenciana. Valencia: Fundación Universitaria CEU San Pablo

IDIOMA:	Valencià
---------	----------

MODALITAT DE DOCÈNCIA NO PRESENCIAL

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment recollits a la guia docent

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Manteniment del pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original

3. Metodologia docent

- Publicació de materials a l'Aula virtual
- Proposta d'activitats per aula virtual
- Videoconferència síncrona BBC
- Tutories per videoconferència
- Fòrum en Aula Virtual

4. Avaluació

- Proves d'avaluació per treballs acadèmics
- Proves objectives (tipus test) en AV

5. Bibliografia

- BORDERÍA, E. (2000): La prensa durante el franquismo: represión, censura y negocio. Valencia, 1939-1975. València: Fundación Universitaria CEU San Pablo.
- LAGUNA, A. (2015): Vicente Miguel Carceller. El éxito trágico del editor de La Traca. Valencia: Nadir Ediciones
- LÓPEZ, G. (ed.) (2010): El ecosistema comunicativo valenciano. Características y tendencias de la primera década del siglo XXI. Valencia: Tirant lo Blanch
- MARTINEZ GALLEGU, F.A. (1994): Prensa y partido en el progresismo valenciano. José Peris y Valero (1821-1876). Valencia, Ateneu de Periodistes. València: UAB-UJI-UPF-UPV.
- MARTÍNEZ SANCHIS, F. (2016): Premsa valencianista. Repressió, resistència cultural i represa democràtica (1958-1987).
- RIUS SANCHIS, I. (2000): El periodista, entre la associación y la represión: 1899-1940. Para una historia de la Asociación de la Prensa Valenciana. Valencia: Fundación Universitaria CEU San Pablo